Gemeente Borger-Odoorn

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Afdeling/team: REAL
Portefeuillehouder: J. Hartsuiker
Registratienummer: 14253-2025:688774

Onderwerp:
Beleidsplan wegen 2025-2030

Voorgestelde beslispunten:

1. Het beleidsplan wegen 2025-2030 vast te stellen.
2. Jaarlijks een bedrag van € 400.000,- te reserveren voor het investeren in de verbetering van plattelandswegen en dit te dekken uit het budget wegenonderhoud.

Bevoegdheid raad
Uw raad beslist over de inzet van financiën inzake wegonderhoud en stelt ook het beleidsplan wegen vast. Als bovenliggend beleidskader geldt de in 2020 door de gemeenteraad vastgesteld Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte, IBOR. Hierin staan de beoogde kwaliteitsniveaus beschreven van de onderdelen in de openbare ruimte (groen, straatmeubilair, wegen, vijvers en sloten), ook wel kapitaalgoederen genoemd.

Inleiding
De gemeente heeft ca. 498 km weg, 138 km fietspad en 87 km voetpad in beheer. Het voorliggende beleidsplan wegen geeft op een beknopte en praktische manier uitleg hoe de verhardingen binnen de gemeente worden onderhouden. Daarnaast worden de huidige onderhoudsstaat van de verhardingen weergegeven en de benodigde budgetten voor de periode 2025-2030.

Beoogd effect
Beschikken over een goed en veilig wegennetwerk tegen zo laag mogelijke onderhoudskosten.

Argumenten
1.1 Het nieuwe beleidsplan wegen 2025-2030 past binnen IBOR.
De door uw raad vastgestelde notitie Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR), gaat voor onderhoud van de wegen uit van het gemiddelde onderhoudsniveau C. Dit onderhoudsniveau is ook aangehouden in het nu voorliggende beleidsplan.

1.2 Het vorige beleidsplan is positief geëvalueerd; slechts kleine wijzigingen
Het vorige beleidsplan wegen (2018-2023) is intern geëvalueerd. Zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt het beleidsplan gezien als een goede basis voor transparant beheer van onze verhardingen. Vooral de prioriteringssystematiek geeft een goede bestuurlijke richting in de te maken keuzes.
Als verbeterpunt is de prioriteringssystematiek van plattelandswegen meer afgestemd op de laatste wegenkaarten van LTO. Ook wordt in het nieuwe beleidsplan meer ingegaan op beeldkwaliteit.

1.3 LTO en Cumela hebben invloed op de prioritering van de plattelandswegen
Binnen het vorige beleidsplan wegen zijn LTO en Cumela belangrijke gesprekspartners gebleken voor het onderhoud van de plattelandswegen. De prioritering van aanpak van deze wegen wordt mede bepaald door de wegenkaarten van LTO. Op deze wegenkaarten geven LTO en Cumela aan welke wegen voor de landbouwtransporten belangrijk zijn. Binnen de prioriteringssystematiek krijgen deze wegen ook een hogere score voor versneld onderhoud.

2.1 Jaarlijks € 400.000 investeren in plattelandswegen zorgt voor evenwicht
Indien het budget van wegenonderhoud verder onder druk komt te staan, wordt het geld veelal geïnvesteerd in de doorgaande wegen en woonstraten. De plattelandswegen delven dan het onderspit. Door vast te leggen dat tot en met 2030 gemiddeld € 400.000 geïnvesteerd wordt in plattelandswegen, is een vorm van onderhoud aan deze wegen gewaarborgd.

Kanttekeningen

1.1 De gemeentelijke verhardingen zijn nog niet in de afgesproken staat
Op dit moment geeft de meerjarenplanning 2024-2026 aan dat we nog voor ca. € 11.771.200 moeten inlopen om alle wegen in de afgesproken staat te krijgen. In het vorige beleidsplan was dit € 13.010.800. Hoewel we iets van de lijst hebben ingelopen, ligt hier nog een uitdaging.

2.1 Vrijmaken van jaarlijks € 400.000 voor plattelandswegen beperkt flexibiliteit onderhoud overige wegen
Indien het budget van wegenonderhoud verder onder druk komt te staan, kan minder onderhoud worden gepleegd. Het uitstellen van onderhoud aan de hogere wegcategorieën (doorgaande wegen, kernontsluitingswegen) dient te worden voorkomen, omdat het herstellen van de vervolgschade vaak duurder is dan het plegen van tijdig onderhoud. Daarbij is de verkeersveiligheid op deze wegen erg belangrijk.
Door vast te leggen dat tot en met 2030 jaarlijks € 400.000 wordt geïnvesteerd in plattelandswegen wordt de inzet van het budget gedeeltelijk beperkt.

Financiën
Het wegenareaal is doorgerekend met kengetallen behorend bij het onderhoud, afgestemd op de looptijd van het beleidsplan. Dit leidt tot de volgende te verwachten jaarlijkse investeringen:

	Budget	Totaal	Kapitaallast
Asfalt binnen de bebouwde kom	€ 544.042		
Asfalt buiten de bebouwde kom	€ 1.111.147		
Klinkers binnen de bebouwde kom	€ 785.757		
Klinkers buiten de bebouwde kom	€ 428.732		
Jaarlijks benodigd	→	€ 2.869.678	
Beschikbaar klein onderhoud	€ 363.433		
Beschikbaar groot onderhoud	€ 2.070.000		
	→	€ 2.433.433	
Te kort		€ 463.245	€ 34.745

Reden van het te kort zijn de prijsstijgingen van bouwstoffen van de laatste jaren en het niet jaarlijks indexeren van de budgetten. Het dekken van het tekort leidt tot een structurele extra investering van € 463.245 (€ 34.745 kapitaallasten). Het college stelt dit bedrag beschikbaar uit de post ‘indexatie’ (BERAP I 2025). De structurele last wordt verder verwerkt bij de kadernota 2026.

Op dit moment geeft de meerjarenplanning 2024-2026 aan dat we nog voor ca. € 11.771.200 moeten inlopen om alle wegen in de afgesproken staat te krijgen. Bij het achterblijven van de extra (structurele) investering loopt dit jaarlijks op.

Participatie
De belangrijkste participant is LTO/Cumela, als vertegenwoordigers van de landbouwers. Hoewel zij het standpunt hebben dat er te weinig wordt geïnvesteerd in plattelandswegen, beoordelen zij het wegenbeleid als positief en transparant.

Communicatie
Het vaststellen van het beleidsplan wegen 2025-2030 wordt via de website van de gemeente gepubliceerd.

Uitvoering
Na vaststelling van het beleidsplan wordt de eerstvolgende meerjarenplanning (2025-2027) hierop aangepast. Dit dient als basis voor het investeringsprogramma 2025. Hierop staan de uit te voeren onderhoudsprojecten. Deze wordt in ter informatie aangeboden aan uw gemeenteraad.

Bijlagen
1. Beleidsplan wegen 2025-2030

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris	de burgemeester
E.W. Bennema	mr. J. Seton